

Záhřeb Chorvatsko

V Záhřebu od roku 2013 pracují na výstavbě severního obchvatu

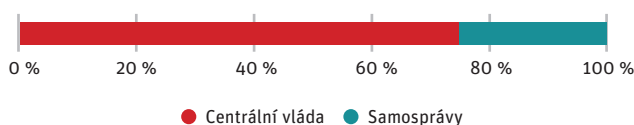
● **MĚSTO:**
0,8 mil. obyvatel

● **METROPOLITNÍ OBLAST**
N/A

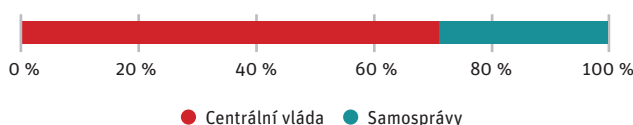
HDP: N/A

Jak fungují finance samospráv v Chorvatsku

VEŘEJNÉ PŘÍJMY

KAPITÁLOVÉ VÝDAJE

Chorvatsko má **systém dvou úrovní samosprávy**, který tvoří regionální úroveň (županije) a místní úroveň s městy (gradovi) a obcemi (općine).

Zákon o financování místní a regionální samosprávy z roku 2001 definuje zdroje financování krajů, měst a obcí, včetně různých typů zdanění, nedaňových příjmů a vyrovnávacího fondu přerozdělovacího prostředky mezi úrovně. Uvádí, že vlastní příjmy samospráv by měly být přiměřené jejich úkolům a samosprávy by je měly být schopny samostatně využívat.

Místní investice představují nízký podíl (34 %) veřejných investic (EU28 51 %, 2016). Nicméně, jako podíl na HDP jsou srovnatelné s průměrem EU28. Od roku 2014 a následně od období krize se investice snižují v důsledku rostoucích provozních nákladů a mezd. Mezi lety 2007 až 2017 se reálně snížily o 6 % ročně. **Investice v současnosti představují 9 % výdajů samospráv.**

Místní finance se spoléhají jak na transfery, tak na daňové příjmy (v poměrech srovnatelných s průměrem EU28). Podíl transferů a dotací je však v Chorvatsku mírně vyšší (49 % oproti EU28 44 %) zatímco podíl daňových příjmů je nižší (39 % oproti EU28 41 %). Podíl transferů na celkových příjmech se v poslední době snížil (v roce 2013 činil téměř 60%) v důsledku reformy ve finančním systému.

Místně vybrané daně představují 17 % daňových příjmů a 4,5 % HDP (EU28 24 % a 6,4 % HDP, 2016). Daňové příjmy zahrnují jak sdílené, tak vlastní daně. **67 % místních daňových příjmů (26 % celkových příjmů samospráv) pochází z daně z příjmu**

fyzických osob. Ta je jak daní sdílenou, tak daní vlastní. Legislativa umožňuje městům a obcím větší daňovou autonomii (ve formě stanovení místní dodatečné sazby daně z příjmu) – přírážka (surtax) může odpovídat až 18 % daně z příjmu.

Obce stanovují sazby přírážky v mezích stanovených ústřední vládou. Současné maximální sazby přírážky činí 10 % pro obce, 12 % pro města do 30 tisíc obyvatel a 15 % pro města nad 30 tisíc obyvatel a 18 % pro město Záhřeb (30 % před reformou 2015). Jako sdílenou daň dostávají města a obce 60 % daně z příjmu fyzických osob vybraných v jejich jurisdikci, zatímco 17 % jde do regionů. Město Záhřeb dostává 77 % (ačkoliv to tak administrativně není, v tomto případě výška příjmu z daně funguje jako kdyby byl Záhřeb zároveň obcí i krajem).

Druhým zdrojem sdílených daňových příjmů je daň z převodu nemovitosti. V roce 2018 byla její daňová sazba stanovená na centrální úrovni snížena z 5 % na 4 %, přičemž 100 % výnosů je nyní vyhrazeno pro samosprávy. Další místní vlastní daně zahrnují komunální poplatek, spotřební daň, daň z rekreačních domů a daň z užívání veřejného prostoru. „Komunální poplatek“ je kvazi-majetková daň. V roce 2016 představoval 17 % daňových příjmů a 6 % celkových příjmů. Obce stanovují základ poplatku a rozhodují o frekvenci výběru. V roce 2016 činila majetková daň 0,7 % HDP (OECD 1,1 %). Krajské vlastní daně zahrnují daň z dědictví a darů, motorových vozidel, lodí a plavidel a výherních automatů. Sazby regionálních daní stanovuje pouze centrální vláda. Naproti tomu sazby obecních daní jsou stanovovány obecním úřadem v rozmezí kontrolovaném ústřední vládou.

Mezivládní grantový systém zahrnuje dva hlavní vyrovnávací transfery. Fiskální vyrovnávací transfer je blokový transfer z centrální úrovně, do nějž jdou prostředky z daně z příjmu fyzických osob (přibližně 17 % výnosů). Vyrovnává nerovnosti v příjmech mezi samosprávami. Přerozděluje se podle individuálních podílů místních samospráv stanovených každoročně v rozpočtu, vypočtených na základě pětiletého výnosu daně z příjmu fyzických osob na jednoho obyvatele a předpokládaného výnosu v daném roce. Druhý transfer, účelově vázaný, přerozděluje skrz vyrovnávací fond pro decentralizované funkce (vzdělávání, sociální péče, zdravotní péče a hasičské sbory) 6 % daně z příjmu fyzických osob.

Celkově běžné transfery představují 94 % celkových grantů a téměř polovinu celkových příjmů samospráv (2016), zatímco kapitálové dotace jsou minimální.

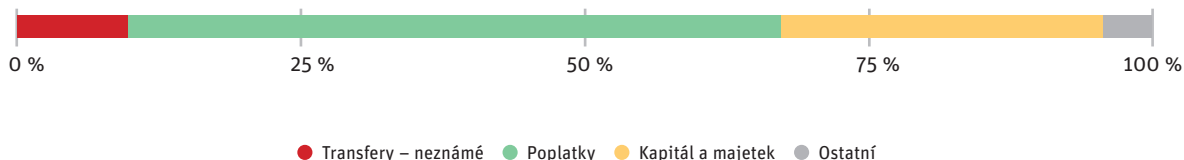
Samosprávy disponují příjmy z pokut, správních poplatků a poplatků za použití veřejné nebo obecní půdy. Samy stanovují sazby a poplatky vybírají. Navíc existují „sdílené poplatky“, jako je poplatek za využívání zdrojů minerální a termální vody (50 % jde do místního rozpočtu) a poplatek za pitnou vodu (30 % jde do místního a 70 % do centrálního rozpočtu). **Poplatky činí 11 % příjmů samospráv** (EU28 12 %). Výnosy z prodeje a pronájmu majetku a příjmy z finančních aktiv (zisky komunálních podniků) jsou významnou součástí obecních příjmů (2 %). Obvykle se používají k výstavbě a údržbě infrastruktury veřejných služeb. Představují relativně vysokou úroveň příjmů ve srovnání s průměrem EU28 (1,2 %).

Zdroj: <http://www.oecd.org/cfe/regional-policy/Observatory-on-Subnational-Government-Finance-and-Investment.htm>

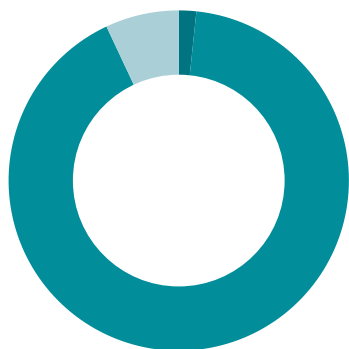
Finance města Záhřeb

ZDROJE PŘÍJMŮ

Ekonomická klasifikace příjmů

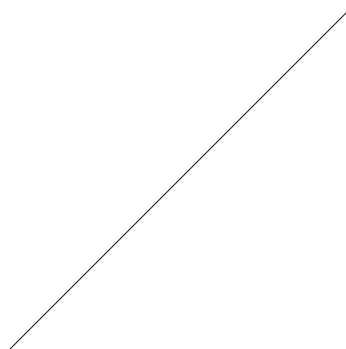

Základ daně

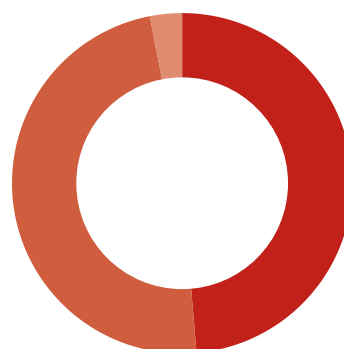

● Produkce ● Příjem a bohatství
● Majetek

Účelovost transferů (data nejsou dostupná)

Úroveň transferů

● Ostatní samosprávy ● Centrální
● Mezinárodní

Bilance a dluh

+33 %

BILANCE ROZPOČTU

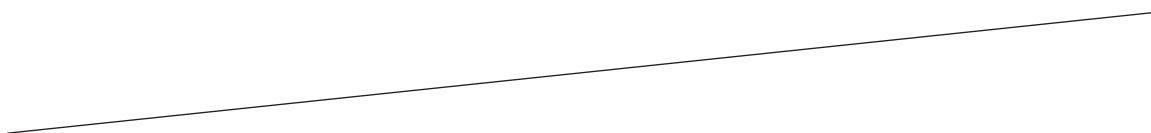
25 %

DLUH JAKO PROCENTO
ROČNÍCH PŘÍJMŮ

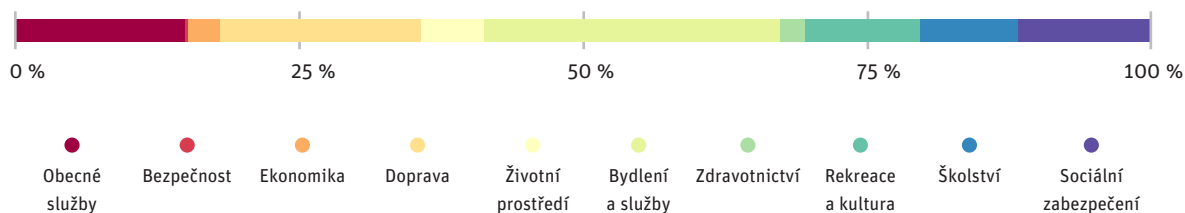
Finance města Zábřeh

SLOŽENÍ VÝDAJŮ

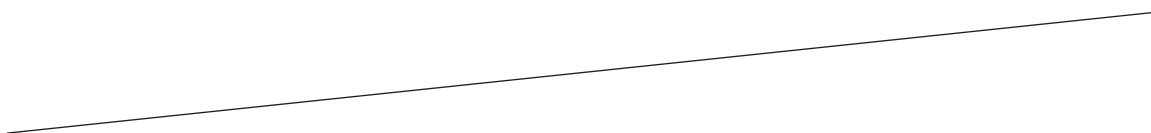
Ekonomická klasifikace výdajů
(data nejsou dostupná)

Funkční klasifikace výdajů

Funkční klasifikace kapitálových výdajů
(data nejsou dostupná)

Zdroj: vlastní dotazníkové šetření (2019)

Státní silnice D14

Rychlostní komunikace severně od Záhřebu, dosud postaveno cca 17 km.

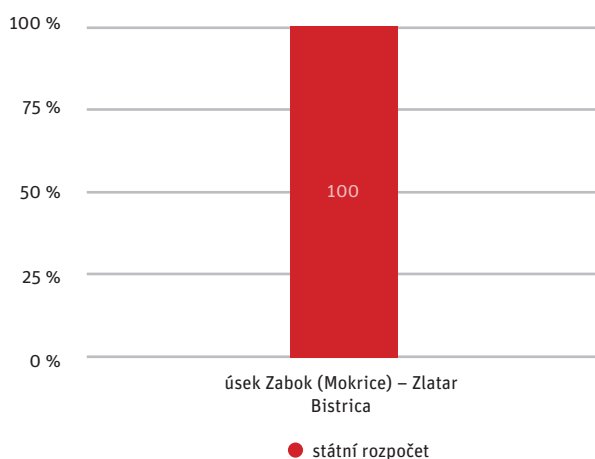
Státní silnice D14 je budovaná rychlostní komunikace, která po svém dokončení bude sloužit jako severní obchvat Záhřebu a bude rovněž obsluhovat region Chorvatského Záhoří (proto je komunikace též zvána Zagorska brza cesta).

Plánována je v délce cca 40 km. V současnosti je v provozu 10 km rychlostní silnice (úsek Zabok–Bedekovčina). Výstavba komunikace byla zahájena na jaře 2013, první dva úseky v souhrnné délce 10 km byly otevřeny na podzim 2015 a v zimě 2017. Otevření dalších 6,5 km (úsek Bedekovčina–Zlatar Bistrica) je plánováno na podzim 2019.

Dohromady náklady na výstavbu silnice D14 (úseky od Zaboku do Zlatar Bistrice) dosud činily 400 mil. HRK a byly placeny státním podnikem Hrvatske ceste.

Státní silnice D14

Zdroje: Krapinsko-zagorska županija, zagorje.com, 24sata d.o.o., radio-stubica.hr